



VĚTRNÍK

ZPRAVODAJ č. 3

VYSOKÉ N. JIZ.

DNES -- **PROGRAM** -- 14.10.1985 -- PONDĚLÍ

- 8.00 - seminář o včerejším představení v malém sále Krakonoše
- 10.00 - kurs praktické dramaturgie v kužárně Krakonoše
- 13.00 - rozloučení s DS Bystřice u Benešova v malém sále Krakonoše
- 14.00 - M.Plešák: JAK ROZESMÁT PRINCEZNU /DS Želeč/
- 14.30 - vítání DS Bystré u Poličky na MěstNV
- 15.00 - Větrovanka před Krakonošem
- 15.30 - vítání DS Bystré u Poličky před Krakonošem
- 17.00 - M.Plešák: JAK ROZESMÁT PRINCEZNU /DS Želeč/
- 20.00 - setkání souboru s patrony ve společenském sále požární zbrojnice
- 20.00 - LJUBA SKOŘEPOVÁ - KAM JSTE UKRYLA SVÁ KRÍDLA, PANÍ MARIE /velký sál Krakonoše/

ZÍTRA -- 15.10.1985 -- ÚTERÝ

- 8.00 - seminář o dnešním představení v malém sále Krakonoše
- 10.00 - kurs praktické dramaturgie v kužárně Krakonoše
- 13.30 - rozloučení s DS Želeč v malém sále Krakonoše /pokračování na str.2/

NÁRODNÍ PŘEHLÍDKA VESNICKÝCH A ZEMĚDĚLSKÝCH DIVADELNÍCH

SOUBORŮ

...v závislosti na dramaturgii vyznačuje se inscenační praxe některými prvky přímo symptomatickými společnými rysy. Divadlo se dětem vbízí jako okázalá jevištní podívaná, která vyčerpávajícím způsobem tlumočí výpověď textu v jeho notoricky povšechném významu, popř. ve významech dílčích, často okrajových, náhodně vyňatých z celistvosti významů. Útočí na smysly dětí atraktivností, efektností prostředků, bez výbě-

UMĚNÍ DĚTEM

ru čerpaných z arzenálu vesměs přežívajících konvencí. Je až bombastická svou "přebarveností", nadměrnou živostí pohybu, "přehlučeností". Uchyluje se nefunkčně k prostředkům a postupům kabaretního a revuálního divadla, inklinuje k pokleslé operetnosti. Je ve svém výsledném efektu těžkopádná. Herce omezo-
vaného v tvořivosti už textem ještě dál omezuje a nejednou uzurpuje. Je divadlem bez umělecké fantazie, a také proto neumožňuje divákovi, aby svou fantazii uplatnil při dotváření inscenační výpovědi. Ve své spoutanosti konvencemi vět-
/pokračování na str.2/

B1.č.254/85

/pokračování ze str.1/

- 14.30 - vítání DS Ořechov u Brna
na MěstNV
- 14.30 - Větrovanka před Krakono-
šem
- 15.00 - DS Ořechov u Brna před
Krakonošem
- 16.00 - J.Menzel: TŘI V TOM
a /DS Bystře u Poličky/
19.30
- 22.30 - setkání souboru s patro-
ny ve společenském sále
požární zbrojnice

ZE ZÁKULISÍ PŘEHLÍDKY

Zstavení třetí -- s tajemnicí
organizačního štábu Svatkou
H e j r a l o v o u .

"Začala jsem s divadlem od píky,
jak se říká. V šatně, uklízela
jsem na jevišti a řadu dalších
věcí. Pocházím z ochotnické rodi-
ny, tatínek hrál a já tu lásku
převzala také. Proto jsem začala
pomáhat při organizaci přehlídky,
až jsem se dostala na toto místo.
Není to lehké a snadné, každý
v organizačním štábu má svůj
úkol, který plní. Samozřejmě, že
si všichni navzájem pomáhají.
Jinak to ani nejde. Hodně pomá-
hají i soudružky, které mají na
starosti distribuci a finanční
otázky, soudružky Štěpánková
a Nesvadbová. Pokud se týče
úrovně amatérského divadla, řekla
bych, že stoupá. Když zde přehlíd-
ky začínaly, bylo více horších
souborů nyní je jeden, dva, kte-
ré jsou na nižší úrovni, ostatní
patří k těm dobrým.

Divadlo je podle mého názoru ve-
lice důležité, divák se chce ne-
ustále zamýšlet, touží po sebere-
alizaci. Divadlo sdružuje lidi
různých profesí, dokáže prověřit
lidské charaktery. A hlavní
úlohu má především kolektiv.
Náš organizační štáb se snaží
dát celé přehlídce maximum.
Zleží na lidech, a většina
Vysočáků je pro divadlo zapálená,
dávají proto víc než je jenom
povinnost a nutnost. A to je
podle mě velice dobře. Jinak by
tahle přehlídka ani nemohla
probíhat..."

/pokračování ze str.1/

šinou už zastaralými a anachronickými
je samo v sobě hermeticky uzavřeno, a
tím odtrženo od ostatní; pro ně inicia-
tivní muzické tvorby pro děti. Vnucuje
dětem antikvovanou představu hereckého
divadla a vytváří tak pro ně nežádoucí
"pozadí" pro vnímání skutečné divadelní
tvorby."

To je úryvek ze studie Františka Ten-
číka nazvané Otazníky nad dnešní diva-
delní tvorbou pro děti a mládež, která
byla zveřejněna v roce 1960. Citujeme
ji, protože bohužel úroveň většiny ama-
térské divadelní produkce pro děti v sou-
časné době stále ještě neodpovídá význa-
mu a poslání, které od ní naše společ-
nost požaduje a že tedy skutečné este-
ticko-výchovné působení na dětského di-
váka nemůže být plně realizováno.

Vítáme proto, že se již po několiká-
té objevuje v programu vysocké přehlíd-
ky inscenace pro děti a že tak máme
možnost setkat se s tím lepším, co se
v této oblasti urodilo a že jsme nuce-
ni společně se zamýšlet nad problémy,
které sebou tvorba pro děti přináší.

Alena Exnarová

VČEREJŠÍ SEMINÁŘ o přestavení ... a jit-
ra jsou zde tichá poběžovického souboru
proběhl víceméně na úrovni dialogu poro-
ty s režisérem. Avšak i ostatní přítomní
měli možnost načerpat řadu podnětů pro
svoji vlastní divadelní činnost. Neboť
některé nastolené otázky a problémy /vol-
ba a ztvárnění tématu, souvislost scéno-
grafického řešení s dramaturgicko režijní
konceptí, budování dramatických situací
atd./ mají obecnější platnost.

Miroslav PLEŠÁK

- dramaturg, autor, překladatel. Pohádku
Jak rozesmát princeznu, kterou dnes uvi-
díme v podání souboru z Želče, napsal
pro soubor gottwaldovského Divadla pra-
cujících, kde působí.

HOVOR

Marcelem Křížem, metodikem OKS
v Táboře, režisérem a vedoucím
želečského souboru
a s Prokopem Marešem, členem
želečského souboru

Co se událo ve vašem souboru od
posledního vystoupení ve Vysokém?

"Došlo k výraznému omlazení sou-
boru díky novým členům přicházejí-
cím z řad mládeže a z dětské pří-
pravky. Máme nyní 21 členů - věkově
nepřesahujících čtyřicítku. Dětská
přípravka probíhá od r. 1981 ve spo-
lupráci se ZŠ v Želči. Proto si mů-
žeme dovolit i alternaci role prin-
cezny, což můžete ve Vysokém posou-
dit."

Překonávali jste poslední dobou
výraznější problémy?

"Pro děti v okrese nebyla nastu-
daná žádná inscenace, potřebovali
jsme zapojit mladé do aktivní tvor-
by, soubor potřeboval rozvíjet pě-
vecké schopnosti; tyto problémy
jsme řešili volbou příslušného po-
hádkového textu. Jinak problémy ne-
máme, zřizovatel souboru nám fandí.
Pohádku jsme měli možnost odehrát
několikrát v okrese a na krajské
přehlídce, odkud jsme dostali zele-
nou do Vysokého a do Stráže pod
Ralskem, na národní přehlídku sou-
borů hrajících pro děti a mládež."

Co připravujete do budoucna?

"Těžká práce nás čeká v dětské
přípravce /děti od 2. do 5. třídy/,
kde se snažíme o důslednou drama-
tickou výchovu. Do svého repertoáru
připravujeme inscenaci na motiv
divadelní hry autora Eduarda Šima
Sešli se dva a chceme též nastudo-
vat aktovku Michaila Zoščenka
Svatba."

V příštím roce chceme důstojně
oslat 75 let trvání ochotnické
divadelní činnosti v Želči."

A nyní naše **UPOZORNĚNÍ** divákům!

"Vedení našeho souboru vyhlašuje
SOUTĚŽ dětských kreseb z předsta-
vení naší inscenace hry Miroslava
Plešáka Jak rozesmát princeznu,
uvedených ve Vysokém. Soutěž bude
vyhodnocena v našem souboru pro-
střednictvím organizačního štábu
přehlídky a výsledky a ceny budou
zaslány do konce roku do Vysokého.
Žádáme rodiče, aby nám pomohli při
organizačních záležitostech soutě-
že, především žádáme o spolupráci
rodiče dětí předškolního věku."

Bl.č. 257/85

Druhý den VXI. národní přehlídky vesnic-
kých a zemědělských divadelních souborů
patřil zástupci Středočeského kraje Di-
vadlu JZD Bystřice u Benešova. Tento
soubor, ve Vysokém již "jako doma", se nám
představil hrou Oldřicha Daňka Zdaleka
ne tak ošklivá, jak se původně zdálo.
A hned v úvodu nutno konstatovat, že
jsme byli svědky inscenace velmi zdařilé.
Bystřičtí si vybrali hru jednoho z našich
nejlepších a nejhranějších současných
autorů, který své kvality dokázal takový-
mi texty jako Válka vypukne po přestávce,
Vévodkyně valdštejnských vojsk aj. Hra
Zdaleka ne tak ošklivá, jak se původně
zdálo byla původně napsaná pro herecký
duel J. Hanzlík a J. Brejchová; od té do-
by ji žádné divadlo neuvedlo, takže
bystřičtí měli "amatérskou premieru".

R E C E N Z E

Myslíme si, že režisér inscenace L. Ně-
mec st. hru správně pochopil, rozkřtyl
a vedl herce především k tomu, aby
myšlenkově naplnili obsah jednotlivých
příběhů. To se mu vcelku podařilo; nej-
markantněji, podle našeho názoru, v pří-
běhu uherském a flanderském. Zdálo se
nám, že nejméně zdařilý byl příběh český,
kde by měli tři předcházející příběhy
vrcholit. Zde se tolik nepodařilo překle-
nout částečné nedostatky předlohy /zvláš-
tě ve formální rovině, takže hedošlo
k onomu očekávanému vyvrcholení inscena-
ce. Přesto je evidentní, že jde o pocti-
vou, cílevědomou práci s kolektivem, kte-
rý je na velmi dobré herecké úrovni. Prá-
vě z této oblasti nás zaujaly výkony M.
Neradové, L. Němce ml. a P. Němce.
Zaujalo nás rovněž úsporné, funkční řeše-
ní scény, kostýmy logicky charakterizo-
valy postavy, stejně jako líčení.

KRKOŠOVA HLÍDKA

stálá rubrika vládce hor/

Znám vás dobře, moji milí, leč často zapomnětliví přátelé! Proto vám znovu připomínám, že dnes večer máte jedinečnou možnost navštívit představení členky činohry Národního divadla v Praze Ljuby SKOŘEPOVÉ. Seznámí vás blíže s velkou českou herečkou Marií Hübnerovou. Samé hezké věci jsem o tom představení četl!

A znovu připomínám - stánek DILIA ode dneška v kuřárně divadla!

Včera jsem přivítal další soubor, teokrát až z jižních Čech. Od roku 1979 kdy tu byl naposled vůbec nezestárl, spíše naopak. To bude asi tím, že sebou vozí písničky a rozdává smích. A má rád děti. Hraje pro ně i pro nás všechny, kteří máme rádi pohádky. No a abych nezapomněl: kromě pohádky přivezli přátelé z Želče vysockému souboru obrovského kapra - zcela živého a lahodný Budvar se slanými brambůrkami.

CO SE HRAJE...

Milí přátelé divadelníci i vy z hlediště! Tak jsem tak přemýšlel, jestli si někdo z vás pamatuje, co se hrálo před těmi patnácti lety, a které hry se hrály nejvíce. Možná se zlobíte, říkáte si, jak to ten Krakonoš může říct, my a zapomenout? Jenže, kdo ví. Tak tedy dovolu, abych vám trochu oživil paměť.

Z našich autorů se hrál nejvíce Josef Kajetán TYL, a to hry KUTNOHORŠTÍ HAVÍŘI, PANÍ MARJÁNKA a PALIČOVA DCERA.

Bl.č.256/85

NAŠE ANKETA

1. Jak se vám jeví současný stav a úroveň vesnického divadla ve vašem kraji/nebo vůbec/?
2. Liší se podle vás divadelní činnost na vesnici od činnosti ve městě? V čem?
3. Co je podle vás nejaktuálnějším problémem amatérského divadla?

Jaroslav H a r t i g, člen OOS při OKS Děčín

1. Není pochopitelně v silách člověka postihnout stav a úroveň vesnického divadla v plné šíři. Zdá se mi však, že přibývá souborů "přehlídkových", tedy souborů, které svou práci zaměřují především na vypilování přehlídkového představení. To by ovšem bylo nezdravé.
2. Podle mého názoru se liší. Rozdíl vyplývá z trochu odlišných mezilidských vztahů na vesnici. Lidé zde k sobě mají přece jenom blíže a divadlo, či divadelničení plní ve velké míře funkci společenskou.
3. Tuto otázku zodpovím velice krátce. Dobré hry a dobří režiséři.

Aleš N ě m e č e k, scénograf DK Jaroslav Luže

1. Podle špičkových souborů neposuzuji celkový stav vesnického divadla. Domnívám se, že u většiny dramatických kroužků není markantní vzestup jejich umělecké úrovně, jaký bychom si přáli. Zkvalitnění se jeví spíše u těch, kde někteří členové absolvovali ústřední školení, lidovou konzervatoř, semináře KKS při nejružnějších přehlídkách a dlouhodobá školení OKS.
2. Divadelní činnost závisí především na lidech, kteří ji dělají, jsou-li pro věc zapálení a je pro ně samozřejmostí věnovat maximum potřebám každé inscenace. Jsou-li poučení v rámci profese své zájmové umělecké činnosti/jako dramaturgové, režiséři, scénografové i začínající herci/, je to k prospěchu práce celého souboru.
3. Nedostatek fundovaných amatérských zástupců všech odvětví, která se podílejí na realizaci režijních záměrů.

Slávka H u b a č í k o v á, DS Krakonoš Vysoké n.J.

1. Viděli jsme u nás ve Vysokém mnoho inscenací, které reprezentovaly náš kraj. A poznatek: kdo má divadlo opravdu rád a umí - přináší i z té nejmenší vesnice dobré divadlo.
2. I my ve Vysokém jsme městský soubor. Takže já necítím žádný rozdíl. I když vím, že ve městě - tedy ve velkém městě - je přístup rozhodně jiný. A proč? My na malém městě se známe jako na vesnici

/pokračování na str.5/

je to V.K. KLICPERA a je-
SENSKÝ BOJ, a to dokonce
dvakrát, a POTOPA.
Pozadu nezůstal ani Karel ČAPEK
s MATKOU /také dvakrát/ a
a alegorickou hrou VÁLKA S MLOKY.

Zastoupení byli i současníci,
Jan OTČENÁŠEK a jeho nesmrtelní
ROMEO, JULIE a TMA, a dále hra
VÍKEND UPROSTŘED TÝDNE.

Dvakrát se představily soubory
s hrou JAK ZEMŘÍT NA LÁSKU
autora Jana JÍLKA;
stejně tak ŠOTOLOVA hra MOŽNÁ
JĚ NA STŘEŠE KŮŇ.

Z cizích autorů měli zastoupení
sovětští autoři BRAGINZSKIJ-
RJAZANOV a jejich SŮVA a
PŘÍBUZNÍ.

GOGOLOVA hra ŽENITBA se hrála
také dvakrát, a nezapomnělo se
ani na REVIZORA.

G.B. SHAW a PYGMALION také
v repertoáru nechyběly.

Tak to by bylo. A teď trochu
současna. Ten fotograf na semináři,
tjsem byl já. A jsem zvědav,
jestli si Jirka Pelikán i na mé
fotografii bude připadat jako
vodník z Rusalky. To abych pak
vyhlásil konkurs na Rusalku!
/Jezte hodně cibule a nebude k
vám chodit lékař, jezte hodně
česneku a nebude k vám chodit
nikdo! To vám vzkazuje taky on!/

VĚTRNÍK, zpravodaj VXI. NP VZDS.
Vydává OŠ NP VZDS. Zodpovědný
redaktor Alena Exnarová. Povo-
leno OK ONV Semily pod č.j.70/84.
Cena 1,-- Kčs.

Bl.č.258/85

/pokračování ze str.4/

a je nás určitě mnoho, kteří máme rádi
amatérské divadlo nejen pro divadlo, ale
i pro dlouholetá, pěkná a čistá přátelství.
Nemůžeme divadlo opustit. To nejde. Proto-
že po každém představení cítíme hřejivý
a dobrý pocit z dobře vykonané práce. Tím
samozřejmě neříkám, že vždy z dobře udě-
laného divadla. Ale je nám spolu vždycky
dobře a já si myslím, že i vy mi to odpustíte,
a to je správné. A nakonec, kdo nic
nedělá - nic nezkaží.

3. Problémy má každá instituce. Tedy i
amatérské divadlo. Ale kdo chce hrát, tak
hraje a tyto problémy, byť těžko, řeší.

František Z b o r n í k, DS Šupina, Vodňany
Dovolte, abych shrnul v bod jediný.

Myslím si, že naše amatérské divadlo se už
po několik let štěpí na dvě větve, jejichž
rozdílné směřování je stále zřetelnější.
Ta první je podle mne reprezentována sou-
bory, které berou divadlo jako svou vlastní
zábavu, členové se scházejí, aby pobyli v
dobré partě a vedle jiných kratochvílí se-
cvičili i představení, jež pak předvedou
hlavně svým nejbližším a známým, především
proto, aby je rovněž pobavili, tj. roze-
smáli či rozplakali. Způsob práce je tra-
diční a vychází z inscenační zkušenosti mi-
nulých ochotnických generací. Kus se ob-
vykle dočká jen několika málo repríz, a to
v místě svého vzniku a nejbližším okolí.

Soubory druhé větve si kladou mnohem ná-
ročnější úkol. Divadelní představení se jim
stává prostředkem k veřejnému vyjádření
svých radostí, obav, problémů či úvah. Ve-
řejně kladou otázky, které je osobně trápí.
Mají tedy ambice spoluvytvářet společenské
vědomí společnosti, ve které žijí. Čehož
lze stejně účinně dosáhnout veselohrou či
truchlohou. Aby jejich hlas nezanikl v
houštině televizní, filmové či profesio-
nální divadelní produkce, musí najít tako-
vou formu svého vyjadřování, která by v té-
to konkurenci zazněla stejně účinně. To
proboha neznamena vyrovnat se profesiona-
lům v materiálním zázemí či kvalitě herec-
kých výkonů, ale hledat a objevovat zajíma-
vé literární předlohy, dramaturgicky je třeba
výrazně upravovat pro potřebu tématu,
které nás vzrušuje a o němž chceme "mluvit",
i pro potřeby souboru z hlediska hereckých
typů a možností. Těmto souborům jde tedy o
kvalitu. Ta pochopitelně nepřijde hned. Pla-
tíme jí daň prohranými, neúspěchy, mnohem kva-
litnější přípravou, vzděláváním, ale domní-
vám se, že jediná takhle cesta vede k opod-
statnění naší práce, desítek hodin obětova-
ného času i jiných investic. Ta možnost sta-
nout před lidmi a zasáhnout jejich srdce i
mozek svými myšlenkami a názory, moci ve-
řejně "do toho mluvit" za to stojí. A to je
problém divadla všeobecně, tedy i vesnického

KRAKONOŠOVO ZASTAVENÍ KRAKONOŠOVO ZASTAVENÍ KRAKONOŠOVO ZASTAVENÍ

Slávka Hubačíková

VERŠE PRO MALÍŘE

Prošla jsem mlčenlivým, snivým světem vašich obrázků ...

Tiše, snad po špičkách -
a skutečně se zatejeným dechem.
Prošla jsem kolem usměvavých očí králů, ovčáků,
přítkala jsem se s pohádkovým světem.

Jak velká láska musí být ta láska malířova,
když tolik křehkosti a básnivosti
v jediném obrázku přináší zas a znova...
Jak krásný svět to musí být,
když i korálkové oči myšky malé
dovede kouzlem životnosti rozzářit.

Stála jsem také chvíli před princeznou,
snad Šípková Růženka to byla,
a zas ty oči měla velké, krásné, výmluvné,
a kdyby lidi kolem nestáli -
řekla bych, že snad promluvila.

Znám také vaši perníkovou chaloupku
s velikou lunou v tichém stromoví,
a i když Jeník s Mařenkou tu ještě nejsou,
přec švitořivý ptáček, soumrak v lese,
pohádku známou dopoví.

A takhle o každickém obrázku citlivý divák moh by vyprávět,
a mohl by přitom myslet na sluníčko, na lásku,
však musel myslet na to, jak krásný je svět,

Z obrázků vašich dýchá na člověka pravda, něha a tiché snění...
Dýchá z nich vzpomínka na maminku, na dětství,
na cosi nadzemského, o čem jsme mysleli, že už to není.

Teď raduju se nad vašimi obrázky !
Raduju z toho - že to taďy je !
Vždyť i nad růžičkou šípkovou
se silná vůně keře rozlije.
V té vůni sníme o malíři,
pro něhož vším je paleta,
na které člověk se srdcem otevřeným
do říše lesů, luk a pohádek
na křídlech barev odlétá.

Poetický vstup Slávky Hubačíkové byl původně součástí slavnostního zahájení výstavy Ilustrací do dětských knížek Lučka Maňáska a Sluníček Evy Sindelářové ve výstavní síni zdejšího Vlastivědného muzea. Ti z vás, kteří již využili mého včerejšího pozvání a výstavu navštívili, jistě Slávčinu citlivou reakcí na umělcův výtvarný projev ocení.